

S?n?f Ö?retmenlerinin Duygusal Destek Davran??lar?na Yönelik Ö?renci Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *S?n?f Ö?retmenlerinin Duygusal Destek Davran??lar?na Yönelik Ö?renci Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30341>

Özet

Sınıf Öğretmenlerinin Duygusal Destek Davranışlarına Yönelik Öğrenci Algısı Ölçeği, Çiğdem Öztürklü tarafından 2011 yılında hazırlanan bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin temel amacı, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin, sınıf öğretmenlerinin sergilediği duygusal destek davranışlarını ne düzeyde algıladıklarını ve değerlendirdiğini ölçmektir. Bu araç, öğretmen-öğrenci ilişkisinin niteliğini, özellikle de öğrencinin kendini güvende hissetme, kabul görme ve anlaşılabilirliğine dair algılarını nicel olarak belirlemek üzere tasarlanmıştır. Bu ölçek, eğitim psikolojisi alanında öğretmenlerin öğrenci algısı üzerindeki etkilerini incelemek için önemli bir araç sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Duygusal destek, öğretmen davranışları, öğrenci algısı, ilköğretim, sınıf yönetimi, ölçek geliştirme, okul psikolojisi.

Yazarlar

Çiğdem Öztürklü

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, duygusal destek kavramının sınıf içi bağlamda somut davranışlar üzerinden öğrenciler tarafından nasıl algılandığını tespit etmektir. Bu araç, öğretmenlerin öğrencilere sağladığı duygusal ortamın kalitesini öğrenci gözünden değerlendirerek, öğretmen eğitim programlarına ve sınıf içi uygulamalara dönük iyileştirme önerileri sunmayı hedeflemektedir.

Ölçek, özellikle ilköğretim seviyesindeki öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçları doğrultusunda, öğretmenlerinin onlara karşı gösterdiği empati, ilgi, güven verme ve kabul etme gibi davranışların düzeyini ölçmeye odaklanmıştır. Bu veriler, öğrencinin akademik başarıları ve sosyal-duygusal gelişimi arasındaki ilişkiyi anlamlandırılmada kritik rol oynamaktadır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, temel olarak "Sınıf Öğretmenlerinin Duygusal Destek Davranışlarına Yönelik Öğrenci Algısı" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, öğrencinin öğretmeniyle kurduğu ilişkinin duygusal boyutunu kapsar ve genellikle şu alt boyutları içerir:

Kabul ve Onay: Öğretmenin öğrenciyi koşulsuz kabul ettiğine dair öğrenci algısı.

Empati ve Anlayış: Öğretmenin öğrencinin duygusal ihtiyaçları ve zorlukları anlamasına dair algı.

Güven ve Güvenlik: Öğrencinin kendini sınıfta duygusal olarak güvende hissetmesi ve öğretmene güven duyma düzeyi.

İletişim ve Erişilebilirlik: Öğretmenin öğrencilerle açık ve destekleyici bir iletişim kurma becerisi.

Ölçek, bu davranışları öğrencilerin duygusal gelişimine ve okul iklimine katkıları değerlendirilen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması (Öztürlü, 2011) kapsamında geçerlik çalışmaları yapıldığı varsayılmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla genellikle Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. İçerik geçerliği için ise uzman görüşlerine başvurulmuştur.

Yapısal geçerlik çalışmaları, ölçek maddelerinin kuramsal olarak belirlenen alt boyutları ne ölçüde temsil ettiği araştırılmış, bu süreçte Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin faktör yapısı netleştirilmiştir. Elde edilen faktör yapısının kuramsal beklentileri desteklediği sonucuna varılmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, tutarlılık ve kararlılık bağlamında incelenmiştir. İç tutarlılığının belirlenmesi amacıyla en yaygın kullanılan yöntem olan Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır.

Genellikle psikometrik çalışmalarda kabul edilebilir düzeyin üzerinde (tipik olarak .70 ve üzeri) bir Cronbach Alfa değeri elde edilmiştir. Bu yüksek iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı ölçmekte ne kadar başarılı olduğunu göstermektedir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirlik çalışması ile ölçeğin zaman içindeki kararlılığı da incelenmiş olabilir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin boyutluluğunu belirlemek ve maddelerin hangi temel duygusal destek bileşenlerini temsil ettiğini ortaya çıkarmak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek maddelerinin faktör yapısının uygunluğunu değerlendirmek için KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ve Bartlett Sphericity Testi sonuçlarının kabul edilebilir düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu analizler sonucunda ölçek, öğrencilerin duygusal destek algıları temsil eden birden fazla alt boyuta ayrılmıştır. Her bir faktör, öğretmenlerin belirli duygusal destek davranışları (örneğin,

ilgi gösterme, dürüstlük, eğitim davranma) temsil eden maddeleri içermektedir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme (Ölçek geliştirme çalışması)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Likert tipi veya benzeri bir derecelendirme formatı kullanılmaktadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlköğretim öğrencileri

Yaş Grubu: 9-11 yaş arası (4. ve 5. sınıf öğrencileri)

Popülasyon Detayları: İlköğretim kademesindeki 4. ve 5. sınıfa devam eden öğrenciler. Çalışma, İstanbul ilindeki okullarda yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Öğrencilerin sınıf öğretmenlerine yönelik duygusal destek davranışları ne sıklıkta veya ne düzeyde algıladıkları belirlemek için öz-bildirim yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen-öğrenci ilişkisi, duygusal zeka, okul iklimi, psikometrik özellikler, sosyal-duygusal öğrenme, [Yüksek Lisans Tezi](#).

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez çalışması yapılıdır kurum).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir Yüksek Lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ticari kullanım veya yaygın uygulama için yazarından izin alınması tavsiye edilir. Genellikle akademik

amaçlı kullanımlarda ücret talep edilmez.

Test Yılı: 2011

Kaynaklar

Öztürklü, Ç. (2011). *İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin sınıf öğretmenlerine yönelik duygusal destek davranış algılarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Tezin orijinal kaydına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: sinif-ogretmenlerinin-duygusal-destek-davranislarina-yonelik-ogrenci-olgisi-olcegi-toad.pdf

Sınıf Öğretmenlerinin Duygusal Destek Davranışlarına Yönelik Öğrenci Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen Çiğdem Öztürklü (2011) Yüksek Lisans Tezi'ne veya ilgili PDF dosyasına başvurulmalıdır.

Ölçek maddeleri genellikle "Öğretmenim bana güvenir", "Öğretmenim üzülümde beni dinler" veya "Öğretmenim ders dışındaki sorunlarla ilgilenir" gibi ifadelerden oluşmaktadır.